

Protokol o hodnocení bakalářské práce – diplomové práce *)

Název práce: Místo jako schránka paměti

Práci předložil(a) student(ka): ŠIK Jakub

Studijní obor a specializace: Sochařství, specializace Socha a prostor

Posudek oponenta práce

Práci hodnotil(a): Skubal Marek, MgA. (u externích hodnotitelů uveďte též kontaktní adresu pracoviště)
Uměleckoprůmyslová akademie
Sázavská 547
582 91 Světlá nad Sázavou

1. Cíl práce (a jeho naplnění):

Jakub Šik si jako cíl práce vytkl zhotovení rozměrné sochařské realizace, která by svým tvaroslovím a použitými materiály odkazovala k historii konkrétního místa, pro něž byla zamýšlena. Mělo by se jednat o symbolické propojení dvou časových rovin prostřednictvím uměleckého díla, uvědomění si kontinuity kulturních zásahů v dané lokalitě a nedidaktické upozornění na zapomenutý význam někdejšího lidského sídla. Myslím si, že autor tohoto cíle zdařile dosáhl, byť výsledné umístění neodpovídá zcela původní koncepci, jak se o tom ještě níže v textu zmíním.

2. Technologická specifika (technická inovace):

Třídílná instalace využívá (v návaznosti na historii místa) přírodní materiály - topolové dřevo, kosti a hlinu. Každý z těchto materiálů nese svůj symbolický obsah a autor s touto symbolikou cíleně pracuje. Především použití kostí, uložených jako v jakémsi relikviáři v dutém těle dřevěného pilíře, shledávám jako velice invenční a nabízející prostor pro možné interpretace. Můžeme tuto "kostnici" chápat jako určitý relikv lidské činnosti, pozůstávající na místě někdejšího osídlení i poté, co zdroje již byly vyčerpány a lidé z místa odešli. V širším kontextu pak užití kostí může odkazovat k symbolice Vanitas - pomíjivosti, a to jak ve vztahu k dřívě živému a dnes již pustému místu, tak k materiálu jako takovému, který, coby přírodní, sám postupem času podléhá zkáze.

Výrazným prvkem technické stránky díla je autorem akcentovaná rukodělnost. Tento fakt nelze chápat jako neopodstatněné staromilství, naopak se jedná o důležitý prvek

Šikova konceptuálního přístupu, kdy cíleně využívá klasických řemeslných technik pro navození historické kontinuity. Proces tvorby je zde stejně důležitý, jako dílo samo, je tedy trochu škoda, že jako doprovodná součást díla nevznikl například krátký film, který by postup práce dokumentoval. Užití sekery jako hlavního nástroje má přímou návaznost na kamenné neolitické sekery, objevené v roce 1975 v místě, kde by realizace měla být instalována. V textu přiznané užití motorové pily poněkud kazí puristický koncept, byť je jasné, že dílo muselo vzniknout v limitovaném čase a užití současné techniky proces odebírání hmoty výrazně urychluje.

3. Přínos práce pro daný obor

Těžko říci, zda práce Jakuba Šika nějakým způsobem rozvíjí sochařství jako obor, ale domnívám se, že takové nároky na bakalářskou práci ani nelze mít. Mnohem důležitější je, myslím, přínos této práce pro autora samého. Přestože ve svém díle využívá postupy a formy již mnohokrát v dějinách umění aplikované, pro sochaře na počátku tvůrčí cesty je tato zkušenost nová a velmi cenná. Pro Jakuba Šika byla tato práce přínosná jak z hlediska technické dovednosti, kdy dokázal zvládnout výzvu monumentální realizace v definitivním materiálu, tak z hlediska způsobu konceptuálního přístupu k dílu, jeho působení a vazbě k místu, včetně historické výzkumu dějinných souvislostí.

4. Silné stránky díla

Myslím si, že nejsilnějším momentem Šikovy realizace je velice vhodná volba materiálů na základě jejich symboliky a historického významu. Zvláště užití kostí, o kterém jsem se již zmínil výše, je velice výrazným prvkem. Ale i hliněná pec, svými rozměry i materiálem v kontrastu k vertikálám dřevěných sloupů, má svoji sílu, umocněnou navíc faktickou funkčností. Trojice objektů, vymežující trojúhelníkové teritorium, propůjčuje místu téměř magický, rituální charakter, přímo svádějící k rozdělení ohně v soše-peci a celebrování nějaké pohanské, přírodní liturgie. To by konec konců mohl být další stupeň fungování díla v daném prostoru. Je jen škoda, že není možné sochy instalovat přímo v místě, pro něž byly určeny, na vyvýšenině Pecihrádku, v místě se skutečnou silou historického propojení, kde by takový "iniciační" rituál umístění mohl být opravdu silným zážitkem.

5. Slabé stránky díla

Největší slabinou sochařské instalace Jakuba Šika je dle mého názoru právě provizorní varianta jejího umístění. Sochy byly koncipovány v historické návaznosti a na konkrétní místo a jakýkoli posun mimo tuto lokalitu jim není ku prospěchu. To samozřejmě není zcela chyba autora, protože instalace díla ve veřejném prostoru a navíc v lokalitě s archeologickým významem vyžaduje velké množství oficiálních povolení a provedení archeologického výzkumu, který by instalaci předcházel, je finančně i časově náročné. Pravdou ale je, že průzkum možností instalace měl předcházet jejímu zpracování. Takto je celé dílo bohužel poněkud "vykořeněno" z původního, velmi zdařilého konceptu.

Pokud bych měl najít slabší stránku v sochařské stránce Šikova díla, vytkl bych možná místy až přílišnou inspiraci sochařskými vzory, vedoucí k formální podobnosti až zaměnitelnosti s již existujícími díly. Pravdou ale je, že materiál sám, v tomto případě vertikála topolového kmene, do určité míry určuje podobu sochy (především při způsobu inspirování se přírodním tvarem dřeva), je tedy náročné se v těchto mantinelech pohybovat tak, aby výsledné dílo nepřipomínalo některé realizace dřívější.

6. Hodnocení a navrhovaná známka
(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Práce Jakuba Šika je kvalitně a pečlivě zpracovaná jak po technické stránce, tak z hlediska konceptu. Doporučuji tedy bakalářkou práci k obhájení a navrhuji známku výborně.

Datum:

18. 5. 2014

Podpis:

*) Nehodící se škrtněte
Pozn.: Při nedostatku místa přiložte nový list

Tisk oboustranný